

השפעת תכשיר חדש על הגדלת הפרי בדובדבן מזן "בינג" רפי שטרן, משה עגיב, סטיב אפלכאום, עמי מאירי, חוזי משל

מבוא

התכשיר BM-86 המיוצר ע"י חברת GOEMAR הצרפתית ומשווק ע"י כצט, הינו מיצוי של אצת ים ייחודית, הגדלה לחוף הים בצפון מערב צרפת. התכשיר מכיל הורמונים ומינרלים שונים הקיימים באצה, ופעילותו העיקרית בצמח המטופל מתבססת על הגדלת כושר המבלע של הפרי המטופל (או הצמח המטופל) למוטמעים ומינרלים, וכן ע"י גירוי חלוקות התאים בפרי כתוצאה מגירוי יצירת פולימינים (האחראיים על פעילויות אקטיביות רבות ומגוונות בצמח). מכאן ברור שאופן הפעולה של התכשיר לעידוד חלוקות תאים שונה מדרך הפעולה של הציטוקינינים הסינתטיים, שכידוע לא עובדים בגלעיניים. בשזיף היפני (סאן-גולד) קיבלנו בשנתיים האחרונות תוצאות טובות מאוד של הגדלת פרי.

מטרת הניסוי

הגדלת הפרי בדובדבן מזן בינג

חומרים ושיטות

הניסוי בוצע במטע אורטל על עצי דובדבן מזן "בינג" שניטעו ב-1998 במרווחים של 3 X 4.5 מ' (74 עצים/ד'). שיא הפריחה היה ב-9/4/06. הריסוס בוצע בעזרת מרסס רובים בנפח תרסיס של 2-3 ליטר/עץ. לפי החברה אין צורך להוסיף משטח לתכשיר, אך ליתר ביטחון נבדק טיפול אחד עם משטח לעומת טיפול דומה ללא משטח. הריכוזים שנבדקו היו בהתאם לתוצאות הטובות שהשגנו ב-2005 בשזיף בזן סן-גולד.

הטיפולים שניתנו

1. BM 0.3% בש.פ. + טריטון X 100 (0.025%)
2. BM 0.6% בש.פ. + טריטון X 100 (0.025%)
3. BM 0.6% בש.פ. + ללא טריטון X 100
4. BM 1.2% בש.פ. + טריטון X 100 (0.025%)
5. BM 0.6% X 2 (בש.פ. ובש.פ. + 14) + טריטון X 100 (0.025%)
6. ביקורת

מבנה הניסוי

בלוקים באקראי, 4 חזרות, עץ אחד לחזרה

המדדים שנבדקו

יבול וגודל פרי

תוצאות

היבול הכללי והתפלגות הגדלים של הפרי

היבול הכללי היה גבוה השנה ועמד על כ-50 ק"ג/עץ (כ-3.5 טון/ד'), ללא הבדל משמעותי בין הטיפולים השונים (איור 1 א'). לעומת זאת, בהתפלגות הגדלים של הפרי נראו פערים משמעותיים (איור 1 ב'): לריכוז הנמוך של 0.3% לא היתה כל השפעה, ואילו לריכוז הגבוה של 1.2% היתה השפעה שלילית אם כי לא מובהקת. לריכוז הביניים של 0.6% היתה ההשפעה המיטבית, בין אם ניתן כטיפול חד פעמי בשיא הפריחה ובין אם ניתן כטיפול כפול: ב.ש.פ. ושוב ב.ש.פ. + 14 יום. תוצאות דומות קיבלנו בעבר בניסויים שעשינו בשנים 2004 ו-2005 על שזיף מזן "סן-גולד". בניסויים אלה קיבלנו את ההשפעה המיטבית במועד של ש.פ. ובריכוז של 0.6% או 2 X 0.6%.

נחיצות המשטח –

למרות שלדברי הייצרן אין צורך בתוספת של משטח, נראה כי התוספת של טריטון X 100 לתמיסת הריסוס שיפרה את יעילות התכשיר: ללא משטח התקבל יבול של 7 ק"ג/עץ פרי גדול בהשוואה לכמעט 20 ק"ג/עץ בתוספת של משטח (פער של כ-800 ק"ג/ד').

לסיכום, נראה שריסוס חד פעמי של BM בשיא פריחה ובריכוז של 0.6% תכשיר (בתוספת משטח) הינו הטיפול האופטימלי. ריכוז גבוה או נמוך מ-0.6% וכן טיפול במועד מאוחר יותר מפחיתים מיעילות הטיפול.

איור 1. השפעת טיפולי BM שניתנו בשיא הפריחה על היבול הכללי (א) ויבול הפרי הגדול (ב)

